

گفت وگو با ۲ کارگردان مشهدی راه یافته

به چهلمین دوره جشنواره بین المللی فیلم کوتاه تهران

امید به درخشش مشهدی‌ها

شکیبا افخمی راد

گفت‌وگو روز

چهلمین جشنواره بین المللی فیلم کوتاه تهران، به دبیری مهدی آذرپندار از ۲۷ مهرماه آغاز به کار می‌کند. در این دوره دو اثر از فیلم‌سازان مشهدی با نظر هیئت انتخاب به بخش مسابقه راه پیدا کرده‌اند. «خوانا بنویسید، به کارگردانی مرتضی علیزاده قرار است در دو بخش فیلم‌های کوتاه داستانی و بخش ویژه مسابقه کتاب و سینما با دیگر آثار به رقابت بپردازد و مستند، میراث باد، به کارگردانی نسیم سهیلی در بخش فیلم‌های کوتاه مستند در کنار سیزده اثر دیگر به نمایش در خواهد آمد. هم‌زمان با نزدیک شدن به زمان آغاز چهلمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران به سراغ دو نماینده فیلم‌سازی مشهد در این رویداد رفتیم و از آن‌ها درباره آثار شان و اهمیت حضور در این جشنواره پرسیدیم.

● اثری در فضای دهه۶۰

مرتضی علیزاده امسال اولین حضورش در جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران را با «خوانا بنویسید» تجربه می‌کند؛ فیلمی که در حال‌وهوای دهه ۶۰ ساخته شده و درباره مجموعه‌ای تحت عنوان «ستاد مفقودین و اسرا»ست که در دوره جنگ و بعد از آن زیرنظر هلال احمر مشغول به فعالیت بوده است. همچنین این اثر، یک قصه امنیتی و جاسوسی هم در دل خود روایت می‌کند.

علیزاده درباره انگیزه خود از ساخت فیلم «خوانا بنویسید» می‌گوید: پرداختن به موضوع جنگ در قالب‌های مختلف ادبی و رسانه‌ای در همه‌جای دنیا اهمیت دارد، به طوری که ما می‌بینیم با گذشت سال‌ها از جنگ جهانی اول همچنان درباره این اتفاق، فیلم ساخته می‌شود و مردم نیز از آن استقبال می‌کنند. دوران دفاع مقدس هم برای ما اهمیت ویژه‌ای دارد، ازاین‌رو سعی می‌کنیم روایت‌ها و داستان‌های مختلفی را که درباره این رویداد وجود دارد به تصویر بکشیم. در فیلم «خوانا بنویسید» هم ما به سراغ بخش‌هایی از جنگ که دیده و گفته نشده است، رفته‌ایم و به موضوعاتی پرداخته‌ایم که برای مخاطب جذاب خواهد بود.

او با اشاره به اینکه مرحله تولید فیلمش از ۲۶ تا ۴۰ آبان سال گذشته در یکی از مناطق تاریخی تهران انجام شده است، یادآور می‌شود: بازسازی فضای دهه ۶۰، هزینه‌بر و گران است، به‌ویژه برای یک فیلم کوتاه که چهار روز بیشتر فیلم‌برداری‌اش طول نمی‌کشد. اما خوشبختانه تهیه‌کنندگان و سرمایه‌گذاران فیلم در این زمینه همراه ما بودند و به ما در تهیه لوازم صحنه و انتخاب لوکیشنی که برای مخاطب‌بازریدر باشد بسیار کمک کردند. علیراده ادامه می‌دهد: از آنجایی که در مشهد ظرفیت لازم برای ساخت اثری در فضای دهه ۶۰ از لحاظ لوکیشنی و لوازم صحنه وجود نداشت، ما فیلم «خوانا بنویسید» را در تهران جلوی دوربین بردیم. به تبع این اتفاق هم بازیگران را از تهران انتخاب کردیم که ترکیبی از بازیگران تازه‌کار و حرفه‌ای هستند.

این فیلم‌ساز درباره ساخت آثار هنر بهر در عرصه فیلم کوتاه بیان می‌کند: از آنجایی که بازگشت سرمایه در این عرصه بسیار دشوار است، فیلم‌سازان به سراغ ایده‌های پرهزینه نمی‌روند و سعی می‌کنند داستانی را جلوی دوربین ببرند که با کمترین هزینه، بهترین نتیجه را برای آن‌ها به همراه داشته باشد، مگر اینکه سرمایه‌گذاری پای کار بیاید یا مجموعه‌های فرهنگی و افراد دغدغه‌مند در مرحله ساخت به فیلم‌ساز کمک کنند.

● امکان تبدیل «خوانا بنویسید» به اثری بلند

علیزاده همچنین از امکان تبدیل فیلم «خوانا بنویسید» به یک فیلم بلند و سریال خبر می‌دهد و می‌گوید: این فیلم ۲۳ دقیقه است، اما قابلیت دارد به‌اثری سینمایی تبدیل شود، حتی پیشنهادهایی هم در این باره شده است، اما باید ببینیم در ابتدا چه

محمد عنبرسوز

نقد روز

«رحیل» یکی از عناوین مهم تلویزیون

در ماه‌های اخیر بوده که از نیمه‌راه پخش قسمت‌های خود عبور کرده است. به‌طور کلی این سریال فاقد یک

نکته برجسته و منحصر به فرد است که باعث ماندگاری این مجموعه یا قرارگرفتنش در میان ۱۰ سریال تاریخی برتر رسانه ملی شود. اغلب ایده‌های دراماتیک این سریال قبلا در مجموعه‌های مختلف استفاده شده‌اند و در اینجا صرفا به شکل تازه‌ای بروز می‌کنند. مثلا ایده گر زدن یک ماجرای عاطفی تاریخی با واقعه عاشورا و تعزیه قبلا در سریال فراموش نشدنی «شب دهم» مورد توجه قرار گرفته بود و مضامینی همچون خرافه‌گرایی در دوران قاجاری و رقابت عشقی بین شاهزاده‌ورعیت نیز در «جیران» وجود داشت.
باین حال «رحیل» مجموعه‌ای نسبتا خوش ساخت و بی‌ادعا از آب درآمد است که مخاطب را پس نمی‌زند، وضعیتی که به نظر می‌رسد بخشی از آن مدیون بینش و تجربه کارگردان‌های باسابقه این سریال است.

بررسی فرامتنی سریال «رحیل» و لحاظ کردن جایگاه این مجموعه در میان تولیدات نمایشی صداوسیما این فرضیه را تقویت می‌کند که ظاهرا رسانه ملی، پس از اتخاذتصمیمات شتاب‌ده‌طی یک‌دوره کوتاه باتمرکزبر سریال‌های مضمون‌ده‌ای که توسط عوامل مورد وثوق مدیران ارشد سازمان تولید می‌شدند، در ماه‌های اخیر به جمع‌بندی معتدل‌تری درباره تولید سریال‌های خود رسیده و عنصر تجربه و کارکشتگی را هم به‌مثابه یک امتیاز مهم در سپردن تولیدات نمایشی به عوامل کاربلد مدنظر قرار داده است. ازاین‌روست که حالا با سریالی ظریف‌کم دوخالق اصلی آن چهره‌هایی باسابقه و آشنابه مدیوم تلویزیون هستند. رامین عباسی‌زاده که به‌عنوان

نمایی از فیلم مستند «میراث باد»

نمایی از پشت صحنه فیلم «خوانا بنویسید»

چون می‌خواستیم نگاهی جدید در کارمان داشته باشیم و با آن اقلیم و جغرافیا هم بیشتر آشنا شویم، ازاین‌رو برای انجام تحقیقات میدانی چند باری به خواف رفتیم؛ بعد هم در دو فصل تابستان و زمستان مرحله فیلم‌برداری را انجام دادیم که البته در مجموع چهارده روز شد. همچنین مراحل تدوین و صداگذاری مستند هم زمان بر بود تا اینکه در نهایت بعد گذشت یک‌سال و نیم اثری سی دقیقه‌ای آماده آکران شد. او ادامه می‌دهد: فیلم «میراث باد» به‌تازگی آماده شده است و اولین حضور جشنواره‌ای آن در جشنواره فیلم کوتاه تهران خواهد بود. البته به خاطر حضور در این رویداد ممکن است شانس حضور در جشنواره سینما حقیقت را از دست بدهم، ولی در حال رابزنی با دبیران جشنواره هستیم تا بتوانیم در جشنواره حقیقت امسال هم شرکت کنیم.

● دوراهی جشنواره «سینما حقیقت» و «فیلم کوتاه تهران»

سهیلی درباره تفاوت حضور در جشنواره سینما حقیقت و جشنواره فیلم کوتاه تهران می‌گوید: بیشتر مستندسازان ترجیح می‌دهد در جشنواره سینما حقیقت شرکت کنند، چون فیلمشان در بخش‌های مختلفی بررسی می‌شود، درحالی‌که در جشنواره فیلم کوتاه تهران فقط یک جایزه بهترین مستند اهدا می‌شود.

این فیلم‌ساز خاطرنشان می‌کند: من چون تجربه حضور در جشنواره حقیقت را داشتم، تصمیم گرفتم امسال شانسم را برای حضور در جشنواره فیلم کوتاه تهران امتحان کنم، چون در هر حال سطح جشنواره کوتاه بالاتر

می‌کند تا هم‌زمان قدرت قاجار را تثبیت کند و به وصال محبوب نیز برسد. شاهزاده خانم قاجاری اما به پسر صحابه‌باشی علاقه‌مند است و از آنجایی که زنی مرفهی و روشنفکر محسوب می‌شود که عموم زنان اندرونی‌اورا دوست می‌دارند، آماج توطئه‌های ریزودرشت از جانب افراد مختلف با انگیزه‌های گوناگون (از سادات گرفته تا کینه و طمع) قرار می‌گیرد.

مهم‌ترین شخصیت‌های سریال اسادو کاراکتر به نام‌های سرگرد زمان (بابازی حمیدرضا آذرنگ) و همسرش بیتاج (با بازی اندیشه فولادوند) هستند. سرگرد سرسپرده رضاخان است و تلاش می‌کند با ایجاد خفقان در جامعه و تحت فشار قرار دادن ولیعهد، زمینه تغییر سلطنت را فراهم آورد. در این مسیر، همسرش که ساحره‌ای شرور است، به اندرونی شاه نفوذ و سعی می‌کند محبوبیت مهرا را نابود کند. این دو شخصیت اگرچه نشانه‌هایی از تیپ‌بودن دارند، اما با پرداخت‌های مناسب و بازی‌های مسلط هنرپیشه‌هایشان، سریال را به جلوه می‌آورد و بار درام را به دوش می‌کشند. در واقع نقش‌های منفی «رحیل» به مراتب قدرتمندتر از نقش‌های مثبتش از آب درآمده‌اند و قصه را به جلو می‌رانند.

در مجموع، سریال «رحیل» یک مجموعه کاملا معمولی است که هم‌زمان می‌تواند عبرت‌آموز و سرگرم‌کننده هم باشد، اما به هیچ‌عنوان اثری نیست که خدشه‌ای به آبروی تلویزیون وارد کند یا مخاطب را پس بزند. استاندارد متوسط تولید در این اثر رعایت شده و بازی با بازیگرانش هم در بهترین وضعیتی است که برای یک‌دو سال گذشته در مجموعه‌های تلویزیونی شاهد بوده‌ایم. به نظر می‌رسد که رسانه ملی با چنین محصولاتی می‌تواند دوباره نظر مخاطبان را به‌قاب جعبه جادویی جلب کند و به‌مرور زمینه و شرایط مناسبی را برای فعال تر شدن و نقش‌آفرینی هنرمندان کارآمد و با تجربه در محصولات نمایشی صداوسیما فراهم آورد.

ایستگاه خبر

درخشش خراسانی‌ها در جشنواره فیلم کودک

مراسم اختتامیه سی و پنجمین جشنواره بین‌المللی فیلم کودک و نوجوان اصفهان که شامگاه پنجشنبه در اصفهان برگزار شد، با درخشش سینماگران خراسانی به پایان رسید. در این مراسم، در بخش ملی، تندیس شفاف و

حجاب به فیلم «سفر به تاریکی» اثر علی بصیری، فیلم‌ساز خراسانی، اعطا شد و تندیس پروانه زرین ویژه داوران کودک به فیلم «ایلیا، جست وجوی قهرمان»، ساخته سیدعلی موسوی نژاداز مشهد، رسید. همچنین تندیس ویژه ستاد ملی خانواده و جوانی جمعیت، تندیس فرهنگ بنیان و تندیس ویژه دبیر جشنواره به محمدحسین علمدار، تهیه‌کننده پویانمایی «مسافری از گانوارا»، اهدا شد. فیلم «ایلیا، جست وجوی قهرمان» به تهیه‌کنندگی سید علی موسوی نژاد در زمینه‌های بهترین فیلم و بهترین فیلم‌نامه در بخش فیلم‌های داستانی بلند ایرانی نامزد دریافت جایزه بود.

نگارستان

برگزاری نمایشگاه گروهی عکس «هور» در مشهد

نمایشگاه گروهی عکس «هور» به همت گروهی از عکاسان جوان مشهدی در تاریخ شنبه، ۲۲ مهرماه، ساعت ۱۷ در نگارخانه فردوسی فرهنگ‌سرای جهاد دانشگاهی برگزار می‌شود. در این نمایشگاه آثاری از بیتا اسکندری، ترانه اکبری، شراره امیر بیگ زاده،

الهه باقری، اتوسا بهروزنیا، صادق جعفری، نرگس حمیدی، آذر خواجهویی، ملیکا خورسندی، مهسا دلالان، عسل رضاییان، مهلا رمضانی، مژگان علویان، محدثه علیمیرزایی، محمدفرهمنند، حانیه کلیدری، آزاده کمالی‌فهیم، علی‌گربوانی، احسان لعل شاطری و سمیرا مقدم به نمایش گذاشته خواهد شد. حمیدرضا گیلانی، مجید بندار مقدم، امین ابراهیمی، شادی آفرین‌ارش و سمیرا مقدم اعضای هیئت انتخاب این نمایشگاه هستند. این نمایشگاه تا ۲۶ مهرماه در دو نوبت صبح از ساعت ۱۰ تا ۱۳ عصر و از ساعت ۱۷ تا ۲۰ دایر خواهد بود.

چارسوق هنر

تولید مینی سریالی درباره حاج قاسم سلیمانی

سریال «ترور» با محور حاج قاسم سلیمانی ساخته می‌شود. این سریال پیش‌ازاین قرار بوده تهیه‌کنندگی حامد عنقا به تولید برسد و سروس مقدم کارگردانی کار را بر عهده داشته باشد. عنقا سال گذشته درگیر تولید فیلم سینمایی «غریب» بود،

ازاین‌رو بعد از مدتی عوامل سازنده «ترور» دستخوش تغییرات شدند. باین حال پروژه «ترور» که قرار بود به اهمیت حضور حاج قاسم سلیمانی در منطقه بپردازد، همچنان در دستور کار قرار داشت. این مینی سریال حالا قرار است به کارگردانی خیرا... نتقیانی‌پور ساخته شود که پیش‌ازاین دو فصل از مجموعه «جلا» را به تولید رسانده بود که جزو آثار موفق و پربیننده تلویزیون است. همچنین آرش قادری بازنویسی این مینی سریال را بر عهده دارد. او پیش‌ازاین نگارش سریال «گاندو» را بر عهده داشته است.

«بی سروصدا» صداگذاری می‌شود

با پایان تدوین فیلم سینمایی «بی سروصدا» به کارگردانی تهیه‌کنندگی مجیدرضا مصطفوی، صداگذاری فیلم توسط بهمن اردلان در استودیو بهمن شروع شده است. پیمان معادی، مه‌بران عسقری‌بان و هانیه توسلی از جمله نقش‌آفرینان اصلی این فیلم هستند.

پخش سریال «سرزمین مادری» از شبکه ۳

سریال جنجالی «سرزمین مادری» به کارگردانی کمال تبریزی که طی چند هفته اخیر از طریق تلویزیون عرضه شد، بیستم مهرماه پس از سه هفته بالاخره به آنتن صداوسیما راه یافت. تا کنون پنج قسمت از «سرزمین مادری» از طریق پلتفرم تلویزیون

عرضه شده است و حالا بعد از پخش چند قسمت به شکل اینترنتی، این مجموعه به تلویزیون هم راه پیدا کرده است. این سریال با نام سابق «سرزمین کهن» ۱۰ سال پیش در دی‌ماه سال ۹۲ روی آنتن رفت و بعد از پخش سه قسمت، پخش آن متوقف شد. سریال «سرزمین مادری» در ابتدای پخش با اعتراض بختیاری‌ها رو به رو شد و بعد از آن جلسات متعددی برای دلجویی از بختیاری‌ها از طرف صداوسیما برگزار شد. جلساتی که در ادامه به اصلاحیه‌های متعدد سریال هم انجامید.